

מבחן מועדי זריעה של בצל מזן 686 . מבוא חמה 5 - 2004

ש. גרף-שה"מ, א. לוצ'ינסקי – מבוא חמה

פרטים אגרוטכניים: זרעי בצל מהזן 686 נזרעו בעזרת מזרעה פנאומטית רתומה לטרקטור ב – ארבעה מועדי זריעה:

מועד זריעה 1 - 13/12/04 .
מועד זריעה 2 - 11/1/05
מועד זריעה 3 - 1/2/05
מועד זריעה 4 - 5/3/05

מספר הזרעים שנזרע בכל המועדים היה אחד כ – 80 זרעים למ"ר ב – 5 שורות . שיטת הניסוי היתה אקראיות גמורה ב – 6 חזרות. במהלך הניסוי הושקתה חלקת הניסוי בקו-נוע חזיתי, וטופלה כמקובל בשטחי בצל בגולן. כדאי לציין שחורף 2005 היה קר באופן יחסי לשנים הקודמות. ב- 20/6 נעשתה הערכה חזותית למידת הצניחה והלבנת הקש. ונספרו עמודי הפריחה לכל חלקה. אסיף החלקות נעשה בתחילת אוגוסט, נאספו הבצלים הראויים לשיווק (בקוטר מעל 50 מ"מ) ונשקלו.

תוצאות

בתאריך 20/6 בהערכה החזותית שנערכה נמצאו הממצאים הבאים:

מועד הזריעה	רמת הצניחה (1)	מס' עמודי התפרחת (2)	רמת הלבנת הקש (3)
13/12/04	4.0	81	0.1
11/1/05	3.5	0	0.7
1/2/05	2.0	0	0
5/3/05	0.2	0	1.6

- (1) 0.0 = אין צניחה עד 5.0 = צניחה מלאה
(2) מספר עמודי תפרחת ל 20 מ"ר
(3) 0.0 = אין הלבנת קש עד 5.0 = הלבנה רבה.

מהנתונים המופיעים בטבלה נראה שבחלקות שנזרעו במועד הראשון הצניחה ב – 20/6 כמעט מלאה, אין הלבנת קש אולם רמת הפרגה היא בין 10-15 אחוזים.

בחלקות שנזרעו במועד השני ב – 11/1 נצפתה פחות צניחה, קצת יותר הלבנת קש ואין פריחה כלל. בחלקות שנזרעו ב – 1/2 הצניחה היא מעטה, אין פריחה ואין הלבנה. ואילו הבצל שנזרע בחודש מרץ לא צנח, לא פרח וקצת הלבין. יש לציין שהצניחה של הזרעיות המאוחרות קרתה במהלך חודש יולי.

יבול החלקות לפי מועדי הזריעה היה

מועד זריעה יבול (ק"ג/מ"ר)*

א 7.2	13/12/04
א 6.8	11/1/05
ב 6.0	1/2/05
ג 4.9	5/3/05

*מספרים המלווים באותיות זהות אינם נבדלים סטטיסטית במובהקות 0.05.

היבול שנאסף מהחלקות שנזרעו במועדים הראשונים היה דומה סטטיסטית וגבוה במובהק מיבול החלקות שנזרעו ב-1/2. יבול החלקות שנזרעו ב – 5/3 היה נמוך במובהק משאר החלקות שנזרעו בתאריכים מוקדמים. יש לציין שהפסקת ההשקיה היתה לפי החלקות שנזרעו ב – 1/2, עובדה שפגעה ביבול הזריעה המאוחרת.

סיכום: בשנת 2005 היה רצוי לזרוע בצל מזן 686 בתאריך 11/1/05 בהשוואה למועדי הזריעה האחרים שנבדקו.

בנוסף לזן 686 נבדקו מועדי זריעה של הזן C-578 שמיובא מאוסטרליה על – ידי חברת אפעל. זן זה נבדק בשנים קודמות בתאריכי זריעה המתאימים לטיפוסי ריוורסייד והניב בצל קטן אבל איכותי, לכן השנה הוא נבדק רק במועדי הזריעה המוקדמים ב – 13/12/04 ו ב – 11/1/05 וביצועיו היו כדלקמן:

מועד זריעה	צניחה ב- 20/6	הפרגה ב – 20/6	הלבנת קש ב – 20/6	יבול, ק"ג/מ"ר
13/12/04	1.0	0	3.2	4.5
11/1/05	1.0	0	4.0	4.2

הבצל לא צנח, לא הפריג וסבל קשה מהלבנת קש, היבול שנאסף היה נמוך בגלל בצל קטן אבל איכותי.

לסיכום נראה שזן זה לא מתאים לגידול מיטבי בתנאי הארץ.